

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนากิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

- n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
- SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานด้วยคะแนนที่
- p แทน ค่าความน่าจะเป็นของนัยสำคัญทางสถิติ
- $*$ แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดการนำเสนอข้อมูลปัญหาและแนวทางการพัฒนากิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว เป็นลำดับขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานภาพ วุฒิทางลูกเสือ และประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว โดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$, SD และเปรียบเทียบค่า t -test จำแนกตามสถานภาพ วุฒิต่างลูกเสือ และประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 8 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จังหวัดสระแก้ว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานภาพ วุฒิต่างลูกเสือ และประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ

ตารางที่ 4-1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	ร้อยละ
ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน	74	18.73
ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	321	81.27
รวม	395	100.00

จากตารางที่ 4-1 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 395 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.73 และผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 321 คน คิดเป็นร้อยละ 81.27

ตารางที่ 4-2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ

วุฒิทางลูกเสือ	n	ร้อยละ
ต่ำกว่า A.T.C. (ความรู้ชั้นสูงสำหรับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ)	199	50.38
A.T.C. (ความรู้ชั้นสูงสำหรับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ) ขึ้นไป	196	49.62
รวม	395	100.00

จากตารางที่ 4-2 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 395 คน
จำแนกตามผู้มีวุฒิทางลูกเสียดำกว่า A.T.C. (ความรู้ชั้นสูงสำหรับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ) 199 คน
คิดเป็นร้อยละ 50.38 และผู้มีวุฒิทางลูกเสือ A.T.C. (ความรู้ชั้นสูงสำหรับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ)
ขึ้นไป 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.62

ตารางที่ 4-3 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ

ประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ	n	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	167	42.28
5 ปีขึ้นไป	228	57.72
รวม	395	100.00

จากตารางที่ 4-3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 395 คน
จำแนกตามผู้มีประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสียดำกว่า 5 ปี 167 คน คิดเป็นร้อยละ 42.28
และผู้มีประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ 5 ปีขึ้นไป 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.72

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตารางที่ 4-4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ด้าน	ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	$n = 395$		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	SD	
1	การวางแผน	3.35	0.78	ปานกลาง
2	การจัดสรรทรัพยากร	3.41	0.74	ปานกลาง
3	การกระตุ้นใจในการปฏิบัติงาน	3.17	0.86	ปานกลาง
4	การประสานงาน	3.24	0.79	ปานกลาง
5	การติดตามประเมินผล	3.30	0.81	ปานกลาง
รวม		3.29	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-4 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ด้านการจัดสรรทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสอง ด้านการติดตามประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสาม ด้านการประสานงานมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสี่ และด้านการกระตุ้นใจในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 4-5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ
ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการวางแผน

ข้อ	ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 395		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	SD	
1	มีการประชุมระหว่างผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนกับ ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อวางแผน การจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน	3.27	0.94	ปานกลาง
2	การประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการทางลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	3.23	0.94	ปานกลาง
3	มีการประชุมและสั่งการให้ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ และ นวัตกรรมการสอนตามสภาพจริง	3.25	0.96	ปานกลาง
4	มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและปฏิทินการปฏิบัติงาน กิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประจำปีการศึกษา	3.42	0.96	ปานกลาง
5	มีการจัดส่งผู้กำกับและรองผู้กำกับไปฝึกอบรม ตามหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ระดับต่าง ๆ	3.57	0.99	มาก
รวม		3.35	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-5 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ด้านการวางแผนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ปัญหา
การปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการจัดส่งผู้กำกับและ
รองผู้กำกับไปฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ระดับต่าง ๆ มีปัญหาการ
ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.57 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.99

ตารางที่ 4-6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ
ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการจัดสรรทรัพยากร

ข้อ	ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	$n = 395$		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	SD	
1	มีการแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามความรู้ ความสามารถ ตรงตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียน	3.66	0.89	มาก
2	มีการแต่งตั้งให้มีผู้ตรวจและติดตามการปฏิบัติงานกิจการลูกเสืออย่างจริงจัง	3.36	0.93	ปานกลาง
3	มีการจัดสรรงบประมาณและหรือทุนสนับสนุนอื่นเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการดำเนินงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างเพียงพอ	3.36	0.86	ปานกลาง
4	มีการจัดทำแผนการใช้งบประมาณและทุนสนับสนุนอื่นในการดำเนินงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างเป็นระบบ ตรวจสอบได้	3.38	0.93	ปานกลาง
5	มีการจัดสรรวัสดุ-อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนในการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	3.29	0.87	ปานกลาง
รวม		3.41	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-6 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการจัดสรรทรัพยากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นมีการแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามความรู้ ความสามารถ ตรงตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียน มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.66 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89

ตารางที่ 4-7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ
ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการกระตุ้นจิตใจในการ
ปฏิบัติงาน

ข้อ	ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 395		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	SD	
1	มีการประชาสัมพันธ์ผลงานดีเด่นของผู้กำกับและ รองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้กับหน่วยงานต้น สังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหรือชุมชนในท้องถิ่น ทราบ	3.17	0.94	ปานกลาง
2	นำผลการปฏิบัติงานของผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ไปประกอบการพิจารณาความดีความชอบ	2.99	1.03	ปานกลาง
3	มีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้กำกับและรองผู้ กำกับ เช่น การนำเสนอผลงาน สวัสดิการต่างๆ การ สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่	3.05	1.04	ปานกลาง
4	มีการสนับสนุนให้ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ ก้าวหน้าในหน้าที่และประสบความสำเร็จ โดยนำผลงานส่งเข้ารับรางวัลต่าง ๆ	3.16	1.03	ปานกลาง
5	มีการสร้างกิจกรรมจูงใจให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ลูกเสือด้วยความสมัครใจ	3.46	0.90	ปานกลาง
รวม		3.17	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-7 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ด้านการกระตุ้นจิตใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง
คือ การสร้างกิจกรรมจูงใจให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสมัครใจ ที่ค่าเฉลี่ย 3.46
และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90

ตารางที่ 4-8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ
ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการประสานงาน

ข้อ	ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 395		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	SD	
1	มีการประชุมผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นประจำ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ เป็นระยะ ๆ	3.26	0.92	ปานกลาง
2	มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการประสานงานกิจการลูกเสือระหว่างกองลูกเสือโรงเรียนกับหน่วยงานอื่นหรือชุมชนในท้องถิ่น	3.19	0.88	ปานกลาง
3	มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกิจการลูกเสือในโรงเรียน	3.28	0.93	ปานกลาง
4	มีปฏิทินการปฏิบัติงานในการประสานงานกิจการลูกเสือในโรงเรียนตามแผนและโครงการที่กำหนด	3.27	0.92	ปานกลาง
5	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	3.18	0.90	ปานกลาง
รวม		3.24	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-8 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ด้านการประสานงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกิจการลูกเสือในโรงเรียน ที่ค่าเฉลี่ย 3.28 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93

ตารางที่ 4-9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ
ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการติดตามประเมินผล

ข้อ	ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 395		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	SD	
1	มีการประชุมรวมเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือของผู้กำกับและรองผู้กำกับสามัญรุ่นใหญ่ตามหลักสูตรการจัดการเรียนรู้	3.28	0.85	ปานกลาง
2	มีกำหนดการหรือปฏิทินในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เกี่ยวกับงานทะเบียนและงานเอกสารต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้องเป็นปัจจุบัน	3.28	0.89	ปานกลาง
3	มีการกำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างสม่ำเสมอ	3.31	0.90	ปานกลาง
4	ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติการเก็บข้อมูลและประเมินผลในระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ	3.33	0.87	ปานกลาง
รวม		3.30	0.81	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-9 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ด้านการติดตามประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติการเก็บข้อมูลและประเมินผลในระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ ที่ค่าเฉลี่ย 3.33 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว โดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$, SD และเปรียบเทียบค่า t -test จำแนกตามสถานภาพ วุฒิทางลูกเสือ และประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ

ตารางที่ 4-10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามสถานภาพ

ปัญหาด้านการปฏิบัติ กิจการลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่	สถานภาพ						<i>t</i>	<i>p</i>
	ผู้อำนวยการ ลูกเสือ โรงเรียน			ผู้กำกับและรองผู้กำกับ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่				
	<i>n</i> = 74			<i>n</i> = 321				
	<i>X̄</i>	<i>SD</i>	ระดับ	<i>X̄</i>	<i>SD</i>	ระดับ		
การวางแผน	3.38	0.89	ปานกลาง	3.34	0.75	ปานกลาง	0.42	0.67
การจัดสรรทรัพยากร	3.59	0.89	มาก	3.36	0.70	ปานกลาง	2.09*	0.04
การกระตุ้นจิตใจ ในการปฏิบัติงาน	3.29	1.02	ปานกลาง	3.14	0.82	ปานกลาง	1.19	0.24
การประสานงาน	3.24	0.96	ปานกลาง	3.24	0.75	ปานกลาง	0.06	0.95
การติดตามประเมินผล	3.40	0.90	ปานกลาง	3.27	0.78	ปานกลาง	1.19	0.23
รวม	3.38	0.85	ปานกลาง	3.27	0.67	ปานกลาง	1.06	0.29

* $p < .05$

จากตารางที่ 4-10 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดสรรทรัพยากรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$) โดยผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนมีปัญหามากกว่าผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ตารางที่ 4-11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ

ปัญหาด้านการปฏิบัติ กิจการลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่	วุฒิทางลูกเสือ						<i>t</i>	<i>p</i>
	ต่ำกว่า A.T.C.			A.T.C. ขึ้นไป				
	<i>n</i> = 199			<i>n</i> = 196				
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ		
การวางแผน	3.28	0.73	ปานกลาง	3.42	0.81	ปานกลาง	-1.86	0.06
การจัดสรรทรัพยากร	3.34	0.67	ปานกลาง	3.48	0.81	ปานกลาง	-1.92	0.06
การกระตุ้นใจ ในการปฏิบัติงาน	3.13	0.82	ปานกลาง	3.20	0.91	ปานกลาง	-0.79	0.43
การประสานงาน	3.18	0.74	ปานกลาง	3.30	0.84	ปานกลาง	-1.49	-1.86
การติดตามประเมินผล	3.19	0.73	ปานกลาง	3.41	0.87	ปานกลาง	-2.71	-0.79
รวม	3.22	0.65	ปานกลาง	3.36	0.76	ปานกลาง	-1.95	-0.79

จากตารางที่ 4-11 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4-12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
จำแนกตามประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ

ปัญหาด้านการปฏิบัติ กิจการลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่	ประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ						t	p
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 ปีขึ้นไป				
	n = 167			n = 228				
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ		
การวางแผน	3.34	0.77	ปานกลาง	3.35	0.78	ปานกลาง	-0.15	0.88
การจัดสรรทรัพยากร	3.42	0.62	ปานกลาง	3.40	0.82	ปานกลาง	0.30	0.76
การกระตุ้นจิตใจ ในการปฏิบัติงาน	3.11	0.81	ปานกลาง	3.21	0.90	ปานกลาง	-1.20	0.23
การประสานงาน	3.25	0.73	ปานกลาง	3.22	0.84	ปานกลาง	0.36	-0.15
การติดตามประเมินผล	3.26	0.76	ปานกลาง	3.33	0.84	ปานกลาง	-0.89	0.29
รวม	3.28	0.64	ปานกลาง	3.30	0.76	ปานกลาง	-0.38	-1.20

จากตารางที่ 4-12 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
จำแนกตามประสบการณ์การบริหารกิจการลูกเสือ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 8 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จังหวัดสระแก้ว ต่อผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือจังหวัดสระแก้ว จำนวน 8 คน ในวันที่ 17 เมษายน 2552 ณ ห้องสมุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 เวลา 13.00-15.00 น. ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ของผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ ได้อภิปรายเกี่ยวกับที่มาของปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างกว้างขวางและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยเป็นอย่างยิ่ง สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ ได้ดังนี้

1. การวางแผน

ในด้านการวางแผนระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดส่งผู้กำกับและรองผู้กำกับไปฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ต่าง ๆ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้ให้เหตุผลว่า ปัญหาเกิดจากผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่เต็มใจเข้าร่วมรับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ต่าง ๆ เนื่องจากผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ต่าง ๆ ต้องออกค่าใช้จ่ายในการอบรมเอง ส่งผลให้เกิดกรณีนำรายชื่อไปฝากกับโรงเรียนอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งวุฒิทางลูกเสือ

ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วหรือโรงเรียนต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนให้ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้เข้ารับการอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ต่าง ๆ ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรจุใหม่ทุกคนต้องเข้ารับการอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น (Basic Training Course : B.T.C.) โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วจะต้องดำเนินการเปิดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ระดับต่าง ๆ ในช่วงเดือนมิถุนายนและเดือนตุลาคมของทุกปี

2. การจัดสรรทรัพยากร

ในด้านการจัดสรรทรัพยากรระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามความรู้ ความสามารถ ตรงตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้ให้เหตุผลว่า ปัญหาเกิดจากจำนวนผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่เพียงพอต่อการแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้ตรงกับโครงสร้างลูกเสือโรงเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนขยาย

โอกาสทางการศึกษา สาเหตุจากการปฏิรูปทางการศึกษาส่งผลให้โรงเรียนประถมศึกษาสามารถขยายโอกาสทางการศึกษาได้ จากเดิมมีแค่ช่วงชั้นที่ 1-2 เป็น ช่วงชั้นที่ 1-3 ซึ่งมีมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 รวมอยู่ด้วย แต่ครูผู้สอนยังคงเป็นครูในระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ดังนั้นวุฒิทางลูกเสือที่มีอยู่เดิม คือ ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญเท่านั้น ไม่ใช่ผู้กำกับหรือรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับระดับช่วงชั้นที่ 3 ด้วยเหตุนี้จึงเป็นข้ออ้างไม่ต้องการตำแหน่งผู้กำกับหรือรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของครูบางคน เพราะ ว่าวุฒิทางลูกเสือไม่ตรงกับตำแหน่งตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียน อีกทั้งไม่ยอมที่จะพัฒนาตนเองโดยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทำให้จำนวนผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่เพียงพอ

ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วต้องเชิญผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือเพื่อปรับโครงสร้างลูกเสือโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์อันสูงสุดที่จะเกิดขึ้นกับลูกเสือ โรงเรียนไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามโครงสร้างลูกเสือโรงเรียนที่มีอยู่เดิม แต่สามารถปรับยุบหรือย่อโครงสร้างลูกเสือโรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนของผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

3. การกระตุ้นใจในการปฏิบัติงาน

ในด้านการกระตุ้นใจในการปฏิบัติงานระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างกิจกรรมจูงใจให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสมัครใจ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้ให้เหตุผลว่า ปัญหาเกิดจากผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่มีความรู้ เทคนิค และวิธีการในการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและเร้าความสนใจให้ลูกเสือต้องการอยากร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ

ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วต้องเปิดอบรมเรื่องการจัดกิจกรรมทางลูกเสือกระตุ้นผู้เรียน เพื่อให้ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สามารถนำเทคนิค วิธีการไปใช้ในชั่วโมงกิจกรรมทางลูกเสือหรืออาจบูรณาการเข้ากับกิจกรรมประจำวันภายในโรงเรียนหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนต้องเป็นผู้นำร่วมทำกิจกรรมทางลูกเสือกับผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทุกกิจกรรม สนับสนุนให้ลูกเสือได้เข้าร่วมกิจกรรมและแข่งขันประเภทต่าง ๆ เช่น การเข้าค่าย การพัฒนาชุมชน วันสำคัญต่าง ๆ การแข่งขันระเบียนแถว เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือยังเสนอแนวทางอีกว่า ลูกเสือในวัยนี้

ชอบการกิจกรรมการแสดงออกและรางวัลที่ได้รับตอบแทนซึ่งเป็นสิ่งภาคภูมิใจให้กับตนเอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จำเป็นต้องเน้นในเรื่องวิชาลูกเสือพิเศษ เพื่อให้ลูกเสือได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษต่าง ๆ อันจะช่วยกระตุ้นและเร้าให้ลูกเสือเกิดความภาคภูมิใจในกิจการลูกเสืออย่างแท้จริง

4. การประสานงาน

ในด้านการประสานงานระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกิจการลูกเสือในโรงเรียน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้ให้เหตุผลว่า ปัญหาเกิดจากผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางลูกเสือของโรงเรียนให้กับประชาชนในชุมชนและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้รับทราบหรือเชิญให้เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือภายในโรงเรียน ส่งผลให้ประชาชนในชุมชนและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นไม่มีความรู้และความเข้าใจอันดีต่อกิจการลูกเสือภายในโรงเรียน ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดสระแก้วประกอบอาชีพเกษตรกรรมและปศุสัตว์โคนม จึงไม่มีเวลาที่จะสนใจในเรื่องกิจกรรมลูกเสืออย่างที่ควร เพราะ สภาพการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันที่พลัดผ่อนอยู่ตลอดเวลาตนเอง

ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ว่า ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ต้องร่วมกันแก้ไขการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ จากการให้ประชาชนในชุมชนทราบเอง อาจใช้วิธีทำแผ่นพับ การกระจายเสียงตามสายในชุมชน นำลูกเสือเข้าสู่ชุมชนเพื่อปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เช่น บำเพ็ญประโยชน์ ปลูกต้นไม้ จรจร เป็นต้น โรงเรียนต้องนำวาระกิจกรรมลูกเสือสอดแทรกในงานประชุมผู้ปกครองของโรงเรียน นอกจากนี้ โรงเรียนควรจัดตั้งให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับการอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น (Basic Training Course : B.T.C.) เมื่อสำเร็จการอบรมแล้ว ให้แต่งตั้งดำรงตำแหน่งรองผู้กำกับสังกัดโรงเรียนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ๆ เพราะปัจจุบันการปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับประชาชนในชุมชนและมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคมเป็นอย่างมาก ดังนั้นเมื่อโรงเรียนนำองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมในกิจกรรมลูกเสือภายในโรงเรียนย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อกิจการลูกเสือโรงเรียน ทั้งในเรื่องงบประมาณ กำลังคน และการประชาสัมพันธ์อีกด้วย

5. การติดตามประเมินผล

ในด้านการติดตามประเมินผลระดับปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติการเก็บข้อมูลและประเมินผล ในระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้ให้เหตุผลว่า ปัญหาเกิดจากผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอในการปฏิบัติงาน จึงส่งผลให้ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เกิดความไม่สนใจและไม่ใส่ใจในการเก็บข้อมูลและประเมินผลในระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้ คิดว่าการจัดเก็บข้อมูลและประเมินผลกิจกรรมลูกเสือไม่สำคัญ จึงมุ่งสนใจแต่การจัดเก็บข้อมูลและประเมินผลในเอกสารบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ปพ.5) ของโรงเรียนเท่านั้น

ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วต้องเชิญผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมสัมมนาให้ความรู้ในเรื่องการเก็บข้อมูลและการประเมินผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ทางลูกเสือ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือถึงเห็นว่า เมื่อผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจแล้วก็จะติดตามประเมินผลได้ถูกต้องอย่างเป็นระบบและในทิศทางเดียวกันผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เมื่อเกิดความรู้ความเข้าใจในงานทะเบียนลูกเสือก็จะได้ดำเนินการได้ถูกต้องตามกระบวนการเป็นการปรับทัศนคติของตนเองให้ดีขึ้น นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วต้องกำหนดระบบให้โรงเรียนรายงานผลการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือทุก ๆ 2 เดือน ทั้งนี้แต่งตั้งให้ศึกษานิเทศก์เป็นคณะกรรมการประเมินการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือเชิงประจักษ์เป็นระยะ ๆ หรือจัดตั้งให้มีองค์กรทางลูกเสือโดยตรงติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือในโรงเรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนกำกับติดตามผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการเก็บข้อมูลและประเมินผลระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบสม่ำเสมอมากยิ่งขึ้น

จากผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ของผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือจังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่เกิดขึ้นล้วนแล้วแต่มาจากผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับที่ขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการลูกเสืออย่างแท้จริง จึงส่งผลให้เกิดความไม่ใส่ใจในการจัดกระบวนการลูกเสือภายในโรงเรียน ซึ่งแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จึงจำเป็นต้องให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเป็นผู้ดำเนินประชุมสัมมนาและจัดการอบรมวิชาการต่าง ๆ ทางลูกเสือ เพื่อให้ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ

ในกระบวนการทางลูกเสือ ตระหนักถึงความสำคัญในกิจการลูกเสือ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของ
ตนเอง อย่างไรก็ตามผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ก็ต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของตนเองเพื่อพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ รู้จักค้นคว้า
สืบเสาะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับกิจการลูกเสือเพิ่มเติมเสมอ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University